

Wert ministroaren zartakoa

BELARRONDOKO EDERRA izan baita Espainiako Hezkuntza ministroarena, ezustekoa euskaldunentzat, katalanentzat eta galegoentzat. Aurreproiektuak harri eta zur utzi ditu gehientsuenak.

Euskararen Gizarte Erakundeen Kontseiluko idazkari nagusi **Paul Bilbaori** ARGIArako egin diogun elkarrizketan ondoko iritzia eman digu aurreproiektuaz: “Astakeria da, atzerapauso ikaragarria izan daiteke. Orain dela 40 urteko errealitatera itzuli behar al dugu? Oso argi daukat, gaur egun daukagun legea egonda ere, herri honetan herrigintzak eutsiko diola murgiltze ereduari; garai makurragoetan ere eutsi zaio. Herri gogorak orain eutsiko badio ere, hau eraso da. Noiz eraikiko dugu honi guztiari aurre egiteko harresia? Irakaskuntzako eragileekin egon naiz eta inork ez zuen espero. Curriculumarena bai, erlijioarena ere bai, baina hizkuntzarena ez. Nire kezka da, hau ote den gaztelaniaren aldeko lege baten aurrekaria. Seguru nago badatorrela gaztelaniaren legea. Horrek

autonomia erkidegoetako eskumenak eta ofizialtasuna apurtzen ditu. A ereduaz gain B eredu moduko bat nahi dute. Auzitegi Konstituzionalak dotrina jarrita dauka, sistema batek ez badu hizkuntza ofizialaren ezagutza bermatzen legez kanpokoa dela”. Nola bermatuko da 16 urterekin gaztelania eta euskara, biak ezagutzea, oraingo ereduarekin bermatzen ez bada? Bietariko datuak daude: D ereduan ikasita ere euskaraz ondo moldatzen ez diren gazteak dauzkagu, eta bestalde, eredu bereko ikasleek gaztelania mailaren batez bestekoa aise gainditzen dute.

Irene Rigau Kataluniako Irakaskuntza kontseilariari kazetari batek galdetu dio ea Katalunian hizkuntza arazoren bat dagoen: “Arazoa izango genuke Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitutakoan edo Selektibitatean gaztelania ikasgaia gaindituko ez balute. Baina ez da hala”.

Vilaweb agerkari katalaneko zuzendari **Vicent Partal**, katalanez ikasi nahi duten valentziarrez

gogoratu da Wertek aurreproiektua mahai gainean jarri duenean: “100.000 familia valentziar baino gehiagok ezin izan dituzte haurrak eskola katalanera eraman Gobernuak plaza nahikoa ez zituelako eskaini. Wertek baldin badio, katalanezko hezkuntzarekin pozik ez dauden familiek gaztelaniatzeko hezkuntza (aurrekontuetatik) ordaindua izateko eskubidea daukatela, arrazoizkoa litzateke katalanez ikastea eskatu eta lortu ez duten familia valentziarrei Estatuak irakaskuntza pribatua aurrekontuetatik ordaintzea”.

Ez daukagu urrutira joan beharrik horrelako adibideak aurkitzeko. Etxean daukagu Sortzen-Ikaskatuazek exodoa deitutakoa. Eredu erdalduneko gurasoek eremu mistoko herrietara daramatzate haurrak, bizitokian euskarazko irakaskuntza bermatzen ez zaielako. Familia nafar horiek, baita Lapurdi, Nafarroa Beherea eta Zuberoako ere, eskertuko lukete Estatuak aurrekontuek “gastuak” bere gain hartuko baliatuzte.

EKONOMIAREN TALAIAN • TERMOMETROA

Ona Electroerosion, biktima politikoa?

AZKEN EGUNOTAN, Espainiako Zerga Agentziak salaketa larria egin du Durangoko familia abertzale bati loturiko makina erremintako enpresa baten kontra. Telebistek, irratiek eta egunkariak –nazioartekoak barne– handitasunez zabaldu dute albistea, argazki eta guzti. Baina hedabideak isildu egin dira enpresak ofizialki salaketa ukatu duenean. Enpresak Ona Electroerosion du izena eta “Iranekin kontrabandoa egitea” leporatzen diote, “Irango errepublikan ugaritze nuklearra sustatzea” helburu duen makinaria saltzea, hain zuzen. Espainiako Ogasun Ministerioaren menpeko den Agentziak zioen, NBEk agindutako blokeoa gainditzeko, “Irango erosleak Turkian sortutako enpresa-bitartekaria baliatu” zuela Durangoko konpainiak. Era berean, Agentziak zioen operazio ilegala kartzela zigorra eta isun milioiunak ekar zitzaizkeela Durangoko enpresarentzat.

Durangoko enpresak akusazio guztiak ukatu ditu. Bere esanetan, duela urte asko ari da makinaria hori esportatzen, beharrezko baimenekin. Horrez gain dio, saldutako materialak ez duela zerikusirik helburu nuklearrekin. Eta amaitzeko hau ere esan du: ez duela inolako harremanik Turkiako ezkutuko enpresarekin. Zergatik isiltzen da orain Espainiako Zerga Agentzia? Zergatik isiltzen dira aurretik salaketa hainbesteko hotsandiz zabaldu zuten hedabideak? Zeinek hartuko ditu bere gain kostu ekonomikoak eta enpresaren irudiaren galera? Badirudi historia tamalgarri honek zerikusi gehiago duela interes politikoeekin errealitatearekin baino, eta Ona Electroerosion enpresa durangar abertzalea, Espainiako Gobernuaren biktima politiko bat gehiago izan dela.

Juan Mari Arregi

